

Tárgy: Módosító javaslat a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátásokról 2/2015. (II. 27.) számú önkormányzati rendelet módosítására irányuló, a Képviselő-testület 2025. december 15. napján tartandó ülésére benyújtott előterjesztéshez

Tisztelt Képviselő-testület!

Alulírott Visi Piroska önkormányzati képviselő az Mötv. 32.§ (2) bekezdés a) pontja, valamint a Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 39/2018. (IX. 26.) önkormányzati rendelet 15. § (3) bekezdése alapján a 2025. december 11-i képviselő-testületi ülés 2. napirendi pontjához az alábbi módosító indítványt nyújtom be.

Javasolom, hogy a képviselő-testület a rendelet 1. §-át az írásban megküldött szöveg helyett az alábbi szöveggel fogadja el:

„1. §

A szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátásokról szóló 2/2015 (II. 27.) önkormányzati rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E rendelet alkalmazásában)

„a) a jogosultsági összeghatár: 176 900 forint;”

Indoklás:

A Képviselő-testülethez benyújtott előterjesztés szerint a jogosultsági összeghatár a jelenlegi 153.900 forintról 161.600 forintra emelkedne. Módosító javaslatom arra irányul, hogy az emelés mértéke ennél nagyobb legyen.

A 2024. évi zárszámadásban szerepel, hogy a 2024-es *Ellátottak pénzügyi támogatásai* 217 867 ezer Ft előirányzatból (módosított 172 877 ezer Ft előirányzatból) 115 336 ezer Ft-ot fordított támogatásokra az Önkormányzat. A 2025. évi költségvetési rendelet megalkotásakor a keretnek ezt a tényleges felhasználását vettük figyelembe, ezért az *Ellátottak pénzügyi támogatásai* címre 168 000 ezer Ft előirányzatot terveztünk. A költségvetési vita során a képviselők egy csoportja jelezte, hogy sajnálatosnak tartja, hogy majdnem 30%-kal csökken a szociális támogatási keret, de elfogadtuk, hogy amíg nem módosítjuk a szociális támogatásokról szóló rendeleteket, addig tényalapon nem

lehet erre a címre nagyobb forrást allokálni, hiszen az bizonyosan nem fog teljesülni. Ugyanakkor ígéretet kaptunk arra a képviselő-testületi ülésen, hogy amennyiben a jogosultsági határok módosításával a szociális támogatások igénybevevői köre annyira bővül, hogy forrástöbbletre lesz szükség, akkor a maradványösszegekből erre a területre is csoportosítunk majd plusz forrást.

A 2025. április 10-i képviselő-testületi ülésen módosítottuk a 40/2015 (XII. 22.) Önkormányzati rendeletet, a jogosultsági határokat kb. 10- 15%-kal növeltük meg, a támogatások mértékét is közel duplájára emeltük. A rendeletmódosítás előkészítésekor az hangzott el, hogy elsőre nem merünk nagyon sokat emelni, inkább óvatosan, lépésenként korrigálunk. A módosítás után nézzük majd meg, hogy így hány családot érünk el, és ha túl keveset, akkor ismét változtatunk majd rajta.

A 2025. szeptember 18-i képviselő-testületi ülésen tájékoztatást kaptunk arról, hogy az első 7 hónapban hogyan alakult a költségvetés teljesítése. A tájékoztató dokumentumaiból megállapítható, hogy az *Ellátottak pénzügyi támogatásai* -ra tervezett 168 000 ezer Ft előirányzatból július végéig mindösszesen 44 525 597 Ft teljesült, ami az előirányzat 26,5%-a, szemben az időarányosan indokolt 58%-kal. A költségvetés tervezésekor a negyedévi bontásban a 168 000 ezer Ft-ot 50 400, 30 240, 33 600, 53 750 ezer Ft negyedévi tervezetekre bontották, azaz az első félévben 48% -os teljesülést prognosztizáltak. A 3. negyedévben az előirányzatból 11 200 ezer Ft jut egy hónapra, azaz a szezonaritást is figyelembe véve a teljesülés kb. 54,5%-ra volt valószínűsíthető. A tényadat 26,5 % ennél jóval alacsonyabb szintet mutatott, az első 7 hónapban nem teljesült kb. 28%-nyi előirányzat.

Azok az adatok, amelyeket az időközi költségvetési beszámoló részletező tábláiból megismerhettünk, szintén alacsony teljesülést mutatnak. Az 5.c mellékletben az *Önkormányzat kötelező feladat ellátásának 2025. évi működési kiadási előirányzatai kiemelt feladatainak I-VII. havi teljesítése* táblázatban 3901-00 címen „Pénzbeli szociális ellátások – Ellátottak pénzbeli juttatásai” sorokon a 105 700 ezer Ft előirányzatból 2025. július 31-ig 33 525 510 Ft-ot fordítottunk támogatásokra, míg az 5.d mellékletben az *Önkormányzat önként vállalt feladat ellátásának 2025. évi működési kiadási előirányzatai kiemelt feladatainak I-VII. havi teljesítése* 6800-00 címen „Önként vállalt szociális feladatok -Ellátottak pénzbeli juttatásai” sorokon a 34 300 ezer Ft előirányzatból 2025. július 31-ig 5 636 341 Ft került felhasználásra.

Nagyságrendi növekményt indukáló módosítás az év további részében nem következett be.

Amikor ezzel kapcsolatban a különböző bizottságok ülésein észrevételeket tettünk (Surányi Judit a Jogi és Ügyrendi Bizottságban, Visi Piroska a Humán Bizottságban), akkor nem kaptunk konkrét adatokat. Machács Mihály irodavezető úr mindössze néhány példával indokolta, hogy miért ennyire alacsony az első 7 havi teljesülés, és miért nem lehet ebből következtetni a teljes év teljesülésére. Ezek a példák a következők voltak:

- A táboroztatási támogatások nincsenek még benne
 - o Észrevételem: Ez azért meglepő, mert a nyári szünet június 20-án kezdődik, így a szünetből 1 hónap és 10 nap, azaz a szünet nagyobbik része beleesett a lezárt 7 hónapos időszakba. Konkrét adatok hiányában azt tartjuk valószínűnek, hogy nincs nagyságrendi többlettámogatási igény augusztusra, mint amennyi a jún. 20. - júl. 31. időszakot érinti.
- A rezsitámogatás még csak most jön
 - o Észrevételem: A XII. kerületben a „Téli rezsitámogatás” a nov.1. - márc. 31. időszakra, azaz 5 hónapra igényelhető. Ebből 3 hónap esik az első félévre, és csak 2 hónap arra az időszakra, amelyről a képviselők nem rendelkeznek adatokkal. Feltételezhető, hogy itt sincs nagyságrendi eltolódás a támogatások arányában a november-decemberi 2 hónap irányába.
- Bursa Hungarica költsége is növekedett
 - o Észrevételem: A Bursa Hungarica ösztöndíj kapcsán sem merül fel növekmény, hiszen a 15.000 Ft/hó ösztöndíjak 20.000 Ft/hó összegre való szeptemberi emelése nem képzett többletet, mert a támogatotti létszámot arányosan csökkentették, így a korábbi 40 főről 30 főre csökkentés miatt az ösztöndíjra ugyanúgy 6 000 000 Ft támogatást vállalt az Önkormányzat, és ez is csak 2026-ban lesz esedékes.

Mindezek alapján az körvonalazódik, hogy a pénzbeli szociális támogatások tervezett összege és a tényleges kifizetések között komoly különbség várható ebben az évben is, azaz alul teljesül az előirányzat. Ha marad az első féléves tendencia, akkor az év végi maradvány nagyságrendileg az előirányzat 45%-a lesz, azaz ebben az évben is alig a fele teljesül.

A módosító indítvány szövegezése közben megérkezett egy táblázat a Népjóléti Irodától, melyben a 168 000 ezer Ft „Pénzbeli szociális ellátás” előirányzatból 112 400 ezer forintnyi előirányzat december 10-ig kifizetett teljesüléseket tartalmazza, de azt sajnos nem, hogy a fennmaradó 55 600 ezer forintnyi előirányzat időszaki teljesítése hogyan áll, illetve azt sem, hogy hány kérvényt utasítottak el jövedelemhatár-átlépés miatt, és mennyivel lépték túl az elutasított segítségért forduló az adott támogatási kategória jövedelemhatárát.

A szeptemberi időközi költségvetési beszámolóból az látszik, hogy a 6800-00 címen „Gyermekevédelmi támogatások” soron az éves előirányzat 25 800 ezer Ft, melyből július 31-ig 4 556 341 Ft került kifizetésre. Az előirányzat 3/5 részéről kaptunk tájékoztatást, mely szerint a 15 100 ezer Ft előirányzatból 10 222 700 Ft kifizetés teljesült, ami 67%-os teljesülés, ugyanakkor a fennmaradó több, mint 10 millió előirányzatról nem kaptunk tájékoztatást, vélelmezem azért, mert nagyon alacsony arányban teljesültek az előirányzatok.

A lakbértámogatásnál, és a kiegészítő lakbértámogatásnál rendelkezünk adattal mind az első 7 hónapra, mind a december 10-i teljesülésre, amiből megmutatkozik, hogy időarányosan nem adott az Önkormányzat sokkal több támogatást a második negyedévben, nincs nagyságrendi növekmény a teljesítési arányokban (a júliusi 128 730 Ft és 465 000 Ft decemberre 220 050 Ft és 753 140 Ft lett).

A települési támogatások 103 100 ezer Ft-os előirányzata július 31-ig 33 162 300 Ft kifizetés erejéig teljesült, a táblázatból ebben az esetben is ennek egy hányada olvasható ki: 92 100 000 Ft az előirányzat, melyből 50 239 600 Ft kifizetés teljesült 2025. december 10-ig, azaz kevesebb, mint 55%-os teljesülésnél tartunk. A júliusi adatokból (33 162 300 Ft) 32%-os teljesülés látszik, ami arányosítva november végéig kb. 50%-ot jelentene, azaz a hiányzó adatoknál arra következtethetünk, hogy ismét alul teljesítő sorok maradtak ki a tájékoztató táblázatból.

A 112 400 ezer Ft előirányzatból 61 435 490 Ft került kifizetésre december 10-ig, ami 54,5%-os arányt jelent, míg a fennmaradó 55 600 ezer Forintnyi forrásról nem rendelkezünk direkt információval, de az adatokból azt lehet kikövetkeztetni, hogy ezen összeg esetében sem számíthatunk magasabb teljesülésére.

Összességében a korábbi arányosítással számolt becslés, és az azóta beérkező tájékoztatásul megküldött táblázat adatai is azt igazolják, hogy a szociális támogatások keretéből nagyon sok forrás nem kerül a 2025-os évben felhasználásra, nem jut/jutott el a rászorulókhöz.

Ezt két ok eredményezheti: egyrészt az, hogy a rászorulók nem értesülnek a lehetőségekről, nem tudnak a támogatási formákról. Sajnos a Humán Bizottságon sem kaptunk adatokat azzal kapcsolatban, hogy mennyien fordulnak segítségért az Önkormányzathoz, mennyi emberhez jutnak el a támogatási lehetőségek. Elképzelhető, hogy javítani kell az ezzel kapcsolatos tájékoztatást, kommunikációt. Másrészt valószínűsíthető, sőt erre a lakosságtól konkrét jelzést is kaptunk, hogy a túl alacsonyan megállapított jövedelemhatárok miatt sokan elesnek a lehetőségtől, akkor is, amikor segítségért fordulnak az Önkormányzathoz.

Az előterjesztésben tervezett 5%-os jogosultsági összeghatár-emeléssel még a jelenlegi, a lehetőségeket nem kihasználó támogatási szint is várhatóan csökkenni fog, hiszen a nyugdíjasoknál az 5%-os emelés nem kompenzálja a 2025. évben év közbeni 1,6%-os, illetve a 2026. januárjában várható 3,6%-os nyugdíjemelést sem, melyek már együttesen meghaladják az 5%-ot, nem beszélve a 14. havi nyugdíjról, mely bevezetésével februárban egy heti plusz juttatás érkezik a nyugdíjasokhoz, mely éves szinten közel 2%-os emelésnek feleltethető meg.

A családok jövedelme várhatóan nominálisan szintén jobban fog emelkedni, amit a rendelet-tervezetben előirányzott 5%-os emelés nem fog tudni kompenzálni, és többen a jelenlegi támogatottak közül ki fognak esni a támogatási rendszerből, hiszen a minimálbér

11%-ot emelkedik, ehhez a növekményhez fognak igazodni az alacsonyabb jövedelmek. A háromgyerekes édesanyák adómentessége is immár teljes évre érvényesülni fog, és meg fog jelenni a jövedelmek emelkedésében. Emiatt a nagycsaládosok könnyen kiszorulnak majd a támogatásokból.

Azt gondoljuk, hogy a kerületünkben is vannak rászoruló lakosok, idősek, családok. Ahhoz, hogy őket segíteni tudjuk, olyan jövedelemhatárokat kell megállapítani, melyek mellett a segítségért fordulóknak igénybe tudják venni a különböző támogatásokat.

Az 5 %-os emelés ezt nem biztosítja, még a jelenleginél is kevesebben lesznek jogosultak a támogatásra, ezért 15%-os emelést javasolok, mellyel kompenzáljuk a nominálbérek, a nyugdíjak és egyéb juttatások várható éves növekedését, és remélhetőleg emeljük a jogosulti kör nagyságát.

Módosító indítványom a fentiek értelmében nem eredményez többletkiadást a költségvetés terhére. A Polgármesteri Hivatal adminisztrációs terheit természetesen minimális mértékben növeli, ha több igénylő lesz jogosult a támogatásra, azonban ez nem eredményez aránytalanul nagy megterhelést.

Mindezek alapján kérem a T. Képviselő-testületet, hogy támogassa módosító javaslatomat, és az új összeghatárt ennek megfelelően állapítsa meg.

Budapest, 2025. december 10.

Visi Piroska s. k.

önkormányzati képviselő